

DIN PENSION RÄCKER INTE!

AGERA NU FÖR FRAMTIDEN

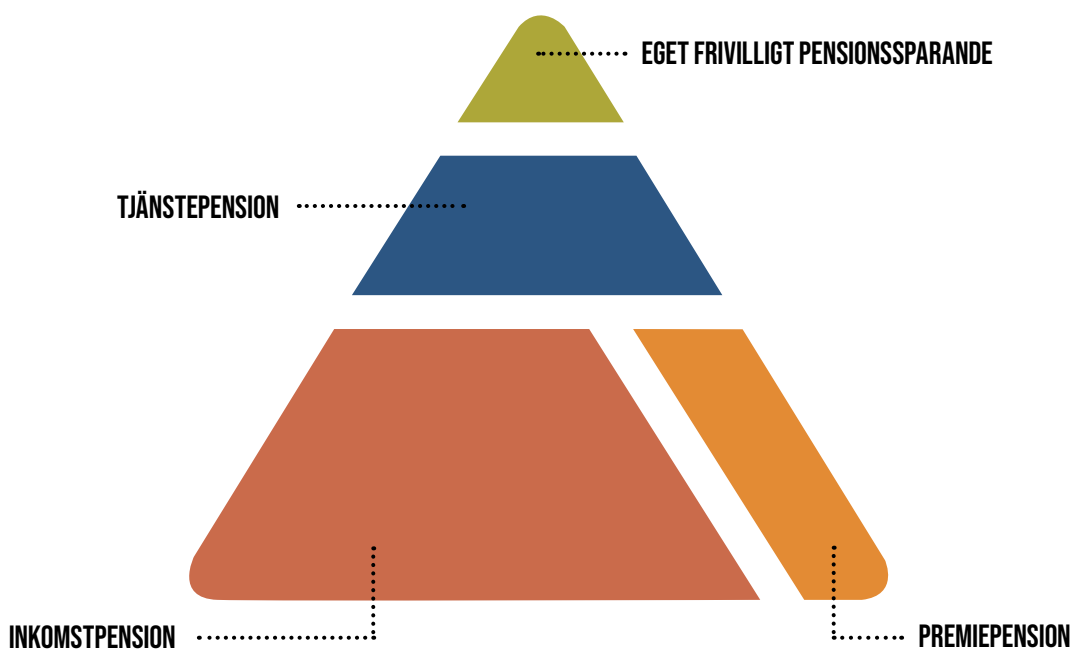

OFFICERSFÖRBUNDET

INNEHÅLL

Utredningens slutsatser	4
Pensionens storlek – räcker den	4
Pensionsålder – kan yrkesofficerare jobba lika länge som andra	4
FM personalförsörjning – påverkas negativt.....	4
Född – 87 eller tidigare, din pension om inget görs.....	5
Född – 88 eller senare, din pension om inget görs.....	5
Åtgärder	6
Begrepp.....	6

DIN PENSION – FLERA OLIKA DELAR

VID FÖRBUNDSMÖTET 2020 beslutades att ”pensionsfrågan med de utmaningar och möjligheter vi står inför på kort och lång sikt ska grundligt utredas”.

Förbundsstyrelsen gav kansliet i uppdrag att genomföra utredningen. Kansliet har haft stöd från OFR:s kansli.

UTREDNINGENS SLUTSATSER

Pensionens storlek – räcker den?

Totala nivån på pensionen (allmän- och tjänstepension) ska uppgå till minst 70% av slutlönen, med möjlighet till flexibel variation utifrån egna val avseende exempelvis utbetalningstid mm.

Den allmänna pensionen är helt avgörande för den totala pensionens nivå. Historiskt sett har de flesta tjänstepensionsavtal haft som grund att den allmänna pensionen är 60–70% av slutlönen livslångt från 65 års ålder. Den allmänna pensionen efter de förändring som skett succesivt kommer inte bli 60% av slutlönen, utan för stora grupper snarare enbart 40–50%. Skälet till detta är framför allt regler som införts för att möta den ökade medellivslängden samt att pensionsavgiften är för låg.

Tjänstepensionen ska komplettera den allmänna pensionen och tillsammans med allmän pension ge individen en total pension om 70–80% av slutlön. Tjänstepensionen måste därmed ge minst 10% livslångt från pensionsdagen. Nuvarande statliga tjänstepensionsavtal PA 16 ger i huvudsak en tjänstepension på cirka 10% livslångt, i vart fall för den som utan längre avbrott eller tjänstledigheter varit aktivt yrkesverksam under huvuddelen av sitt yrkesliv.

Den allmänna pensionen förväntas dock succesivt bli lägre och medlemmarna

drabbas därmed av totalt sett sjunkande pensionsnivåer (se tabell).

PA 16 är genom sin avdelning 1 generellt sett ett modernt pensionsavtal som främjar längre arbetsliv och omhändertar effekterna av den ökade medellivslängden.

PA 16 avdelning 2 behöver en handpåläggning i några delar. Födda -84, -85, -86 och -87 kommer få problem med sin försörjning när de blir 65 år. Utifrån nuvarande prognoser kommer de inte kunna ta ut sin allmänna pension förrän de fyller 66 år och har därmed ett år (65–66 år) som de kommer bli utan tillräcklig pension att leva på.

Pensionsålder – kan yrkesofficerare jobba lika länge som andra?

Arbetsmiljön har inte förbättrats vid operationer i de olika beredskapsnivåerna eller vid övningar. Det är fortfarande ansträngande att vara till sjöss under långa perioder, flyga på gränsen av den fysiska förmågan, strida på marken och fatta beslut om liv och död. Det gäller både under övning och träning och det kommer gälla vid krig. Trots moderna system är till exempel det pågående kriget i Ukraina oerhört krävande. De förutsättningarna kan inte Försvarsmakten påverka. Kraven ställs i stället utifrån hur motståndaren förväntas uppträda eller uppträder. Vid ingående i försvarssalliansen Nato är det dessutom Natos samlade bedömning av kraven på Försvarsmaktens operativa förmåga och därmed medlemmarna som kommer vara styrande.

Det finns alltså starka skäl att ifrågasätta om PA 16 avdelning 1 blev ett för stort steg avseende lämpligaste pensionsålder för yrkesofficerare. Trots trolig ökad arbetsförmåga efter 55 år för flygförare respektive 61 år för gemene yrkesofficer är bedömningen att pensionsvillkoren för de födda 1988 eller senare inte tillgodoser Försvarsmaktens behov av medarbetare i ”stridande förband”. En rimlig kompromiss mellan samhällets behov, individens förmåga och behov samt FM behov behöver förhandlas fram i form av en ”YO-pension”.

»ARBETSMILJÖN HAR INTE FÖRBÄTTRATS VID OPERATIONER I DE OLIKA BEREDSKAPSNIVÅERNA ELLER VID ÖVNINGAR.«

FÖDD -87 ELLER TIDIGARE, DIN PENSION OM INGET GÖRS

Om du är född 1987 eller tidigare och tjänstgör på heltid som yrkesofficer i minst 30 år blir din pension från 65 år ungefär enligt nedan tabell. Arbetar du kortare tid blir utfallet lägre.

Födda -84, -85, -86 och -87 kommer inte få ta ut någon allmän pension när de blir 65 år. På grund av systemet med riktålder får de tidigast ta ut allmän pension från 66 år. Det kan

innebära att de känner sig tvingade att arbeta kvar till 66 år och därmed inte heller kan ta ut YO-pensionen mellan 61 och 65 år.

Tabellen är en prognos utifrån vedertagna prognosmodeller. Omvärldsförändringar, politiska beslut och Sveriges ekonomiska utveckling kan förändra utfallet negativt eller positivt.

Födelseår	Total pension vid 65 år, inkomst under tak (40 000 kr/månad)	Total pension vid 65 år, inkomst över tak (60 000 kr/månad)
1965 (YO-pension 61-65)	63,9 %	60,2 %
1970 (YO-pension 61-65)	62,4 %	60 %
1975 (YO-pension 61-65)	61,4 %	59,6 %
1980 (YO-pension 61-65)	61,1 %	59,2 %
1984, 1985, 1986 eller 1987 (YO-pension 61-65)	15-16 % (65-66 år) (enbart kåpan och IÅP)	15-16 % (65-66 år) (enbart kåpan och IÅP)
1984, 1985, 1986 eller 1987 (YO-pension 61-65)	60,7 % (från 66 år)	60 % (från 66 år)
Flygförare (YO-pension 55-65)	De tappar 10 år i intjänande allmän pension och får därmed cirka 15-20 % lägre pension från 65 år.	De tappar 10 år i intjänande allmän pension och får därmed cirka 15-20 % lägre pension från 65 år.

(YO pension mellan 61-65 års ålder ger ca 70% av slutlönen)

FÖDD -88 ELLER SENARE, DIN PENSION OM INGET GÖRS

Om du är född 1988 eller senare och tjänstgör på heltid som yrkesofficer i minst 30 år blir din pension från 69 år ungefär enligt nedan tabell. Arbetar du kortare blir utfallet lägre.

Tabellen är en prognos utifrån vedertagna

prognosmodeller. Omvärldsförändringar, politiska beslut och Sveriges ekonomiska utveckling kan förändra utfallet negativt eller positivt.

Födelseår	Total pension vid 69 år, inkomst under tak (40 000 kr/månad)	Total pension vid 69 år, inkomst över tak (60 000 kr/månad)
1990 (ingen YO-pension)	70,7 %	69,5 %
1990 (ingen YO-pension)	70,7 %	69,5 %

»DEN ALLMÄNNA PENSIONEN FÖRVÄNTAS DOCK SUCCEсивT BLI LÄGRE OCH MEDLEMMARNA DRABBAS DÄRMED AV TOTALT SETT SJUNKANDE PENSIONSIVÅER.«

FM personalförsörjning – påverkas negativt

Förändringarna i allmän pension i kombination med avdelning 1 respektive avdelning 2 i PA 16 kommer påverka Försvarsmaktens personalförsörjning negativt. Från 2049 kommer det inte vara möjligt för yrkesofficerare att ta ut allmän pension innan de fyllt 66 år och därmed inte heller ekonomiskt möjligt att pensionera sig för att lämna sin plats till förmån för aspiranter ur senare årskullar.

Åtgärder

Nu bör Officersförbundet - medlemmarna, officersföreningarna och förbundsstyrelsen:

- verka för att pensionsåldern i avdelning 2 bibehålls. Göra de nödvändiga justeringarna för åldersgrupperna födda 1984–1987.
- tillsammans påbörja en process syftande till att driva frågan att den totala pensionen ska vara minst 70 %.
- verka för en "YO-pension" för de som tillhör avd 1. Målet för villkoren för denna "YO-pension" bör vara
–förmånsbestämd pension om 70 % av slutlön från ett visst antal år före riktåldern fram till riktålder, samt en särskild flygförarpension om 70 % från ett visst antal år före riktåldern fram till riktålder.
- kommunicera och utbilda med syfte att stärka medlemmarnas kunskap om pensionsvillkoren.

Begrepp

Total pension: Summan av allmän- och tjänstepension.

PA 16 avd 1: Kollektivavtal om tjänstepensionsvillkoren för födda 1988 eller senare. Finns ingen bestämd pensionsålder. Tidigaste möjlighet att ta ut tjänstepensionen är tre år före vid tidpunkten gällande riktålder för allmän pension. Pensionsnivån utgår från vad du tjänat in till individuella pensionsförsäkringar under din anställning i staten.

PA 16 avd 2: Kollektivavtal om tjänstepensionsvillkoren för födda 1987 eller tidigare. Pensionsålder 65 år men möjlighet att arbeta längre. Innehåller särskilda pensionsvillkor för yrkesofficerare ("YO-pension"). YO-pensionen är bestämd till cirka 70 % av den lönenivå du haft de senaste 5 åren (kallas slutlön) och erhålls mellan 61 och 65 år (viss

möjlighet att förskjuta). Från 65 år utgår pensionsnivån från såväl det du under din statliga anställning tjänat in till individuella pensionsförsäkringar samt i förekommande fall din slutlön (lönenivå du haft de senaste 5 åren före pension).

Riktålder: Den så kallade riktåldern styr när man tidigast kan ta ut allmän pension. Riktåldern ska följa medellivslängdens utveckling. Nedan tabell är en prognos hur riktåldern kommer påverka tidigaste uttag av allmän pension och tjänstepension.

Födda	Tidigaste uttag allmän pension (Pensionsmyndigheten)	Tidigaste uttag tjänstepension (PA 16)
År	Ålder	Ålder
1962	63	61 (YO-pension 61–65)
1963–1969	64	61 (YO-pension 61–65)
1970–1983	65	61 (YO-pension 61–65)
1984–1987	66	61 (YO-pension 61–65)
1988–1999	66	66
2000–2014	67	67

OFFICERSFÖRBUNDET

www.officersforbundet.se